

Dosarul nr.2ra-1304/22
2-21043840-01-2ra-16092022

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: M. Frunze)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: N. Budăi, I. Dutca, D. Băbălău)

ÎNCHEIERE

02 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Patrașcu Cristina,
reprezentat de avocatul Burlaca Ștefan,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Patrașcu
Cristina împotriva lui Novicov Serghei, intervenient accesoriu, Direcția pentru
Protecția Drepturilor Copilului sectorul Buiucani, mun. Chișinău cu privire la
decăderea din drepturi părintești,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2022, prin care s-a
respins apelul declarat de Patrașcu Cristina și s-a menținut hotărârea Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru din 10 noiembrie 2021,

c o n s t a t ă :

La 24 martie 2021, Patrașcu Cristina a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Novicov Serghei, intervenient accesoriu, Direcția pentru Protecția
Drepturilor Copilului sectorul Buiucani, mun. Chișinău cu privire la decăderea
din drepturi părintești.

În motivare, a indicat că s-a aflat în relații de căsătorie cu Novicov Serghei.

În timpul căsătoriei, s-a născut copilul comun XXX, XXX.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 05 decembrie
2017, s-a desfășurat căsătoria și s-a stabilit domiciliul copilului XXX cu mama
acesteia Novicov Cristina.

După desfacerea căsătoriei, Novicov Serghei nu își îndeplinește obligațiile
părintești față de copilul minor comun, XXX, iar Patrașcu Cristina, rămâne a fi
unica persoană care își onorează obligațiile părintești și acordă grija, educația și
întreținerea necesară, pentru copilul comun.

Reclamanta a susținut că Novicov Serghei și-a dat acordul și a schimbat
numele minorei XXX în XXX.

Novicov Serghei nu a participat și nici nu participă la creșterea și
întreținerea copilului minor XXX, iar din cauza lipsei continue a acestuia din

Republica Moldova, precum și din cauza unui dezinteres pronunțat față de copilul său, părțile litigante nu au reușit să negocieze încheierea unui contract de întreținere.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 17 decembrie 2019 s-a dispus încasarea din contul lui Novicov Serghei în beneficiul Cristinei Patrașcu, pentru întreținerea copilului minor XXX, suma de 2 000 lei lunar, până la atingerea majoratului. Hotărârea a devenit irevocabilă prin neatacare.

Fiind intentată procedura de executare nu a fost posibilă încasarea nici a unei sume, deși executorul judecătoresc a epuizat toate instrumentele legale, avute la îndemână.

Reclamanta a invocat că Novicov Serghei manifestă un dezinteres total față de soarta copilului său XXX, nu participă sub nici o formă, nici direct și nici indirect la educația și întreținerea acesteia din urmă, inclusiv nu achită pensia de întreținere.

La 28 iunie 2021, reprezentantul intervenientului accesoriu, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Buiucani, mun. Chișinău, Bezuşca Neli, a depus avizul cu privire la decăderea din drepturi părintești a lui Serghei Novicov, invocând că, Comisia din cadrul Direcției, s-a deplasat la adresa mun. Chișinău, str. XXX nr. XXX, cu scopul de a examina condițiile sociale și de trai a familiei Patrașcu.

În urma examinării condițiilor de trai și sociale mama Patrașcu Cristina dispune de condiții foarte bune de trai, bază materială, abilități părintești de a se ocupa de creșterea, întreținerea, educația și instruirea fiicei XXX.

Mama a relatat că de la vârsta de un an de zile crește de una singură copilul și își onorează pe deplin obligațiunile părintești. Tata copilului Novicov Serghei, din spuse este plecat peste hotarele țării și se eschivează de la creșterea și educația fiicei sale, nu menține nici o legătură cu copilul, nu achită pensie alimentară, astfel neglijează obligațiunile părintești față de propriul copil.

Comisia din cadrul Direcției, s-a deplasat la adresa mun. Chișinău, str. XXX nr. XXX, ap. XXX, cu scopul de a examina condițiile sociale și de trai a lui Novicov Serghei, născut la XXX.

Evaluarea condițiilor sociale și de trai nu a fost posibilă, deoarece imobilul era încuiat. Invitat tata Novicov Serghei, prin telegram telefonică, la 11 mai 2021, în cadrul Direcției, din motive necunoscute nu s-a prezentat.

Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Buiucani, solicită ca la pronunțarea hotărârii să se țină cont în exclusivitate de interesul superior al copilului XXX, născută la XXX.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru din 10 noiembrie 2021, cererea de chemare în judecată înaintată de Cristina Patrașcu, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că reclamanta invocă drept motiv al acțiunii, eschivarea pârîntului Novicov Serghei de la exercitarea obligațiilor părintești, deoarece ultimul nu se interesează de soarta copilului său minor, manifestând un dezinteres total și nu achită pensia pentru întreținerea copilului minor stabilită de către instanța de judecată.

Instanța de judecată a conchis că pentru decăderea din drepturile părintești pe motivul eschivării de la exercitarea obligațiilor părintești este necesară existența unor probe, iar argumentele reclamantei invocate în conținutul cererii de chemare în judecată nu au fost probate prin circumstanțe concrete sau careva acte de constatare precum că pârâtul acționează cu rea intenție.

Decizia de a suspenda sau suprima relațiile între un copil și părinții săi trebuie să se supună, în orice ipoteză, principiului proporționalității și poate fi luată numai în cazuri ce ating un nivel suficient de gravitate.

Astfel, măsurile privind privarea totală a unui părinte de drepturile sale parentale nu pot fi aplicate decât în circumstanțe excepționale și nu pot fi justificate decât dacă ele sunt inspirate dintr-o exigență primordială ce privește interesul suprem al copilului.

Instanța a reținut că deși sânt înregistrate datorii la plata pensiei pentru întreținerea copilului minor, formată în urma neexecutării hotărârii judecătorești din 17 decembrie 2019, totuși acest fapt nu poate servi un temei de admitere a acțiunii, nefiind demonstrat faptul că pârâtul cunoaște despre intentarea procedurii de executare.

La materialele cauzei nu se regăsesc acte ce ar permite stabilirea stării materiale în care se află părintele vizat, și astfel, nu este probat faptul eschivării pârâtului cu rea-credință, inclusiv cu viclenie, de la plata pensiei de întreținere.

Instanța de judecată a considerat că nu există nici un motiv întemeiat pentru al decădea din drepturile părintești pe Novicov Serghei, pe temeiurile de drept invocate de către reclamantă. Încredințarea copilului minor către unul dintre părinți, nu trebuie să echivaleze cu decăderea celuilalt părinte din drepturile părintești, în cazul apariției unor circumstanțe în exercitarea egală a obligațiilor părintești, ci trebuie să existe un just echilibru în exercitarea puterii părintești asupra copilului, deoarece este în interesul copilului ca acesta să poată în mod real și efectiv să păstreze legături personale cu celălalt părinte, dar și alte rude pe linia maternă și paternă.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 30 noiembrie 2021, avocatul Burlaca Ștefan, în interesele apelantului Patrașcu Cristina a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 noiembrie 2021, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond ca fiind neîntemeiată și ilegală, cu emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2022, s-a respins apelul declarat de avocatul Burlaca Ștefan, în interesele apelantului Patrașcu Cristina și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 10 noiembrie 2021.

La 02 septembrie 2022, Patrașcu Cristina, reprezentat de avocatul Burlaca Ștefan a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2022, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanței, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivare a invocat că soluția instanțelor investite cu judecarea fondului este una greșită.

Recurenta a susținut că concluzia instanței precum că nu au fost prezentat probe în sensul art. 118 alin.(1) din Codul de procedură civilă este eronată.

La materialele dosarului a fost prezentată informație precum că executorul judecătoresc a întreprins măsuri suficiente în vederea posibilității executării documentului executoriu și locul aflării lui Novicov Serghei.

Instanța nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, concluziile instanței fiind în contradicție cu circumstanțele acțiunii.

Decizia instanței de apel nu conține nici o apreciere, ce ar determina definitiv și incontestabil certitudinea adoptării soluției.

Examinând cauza instanțele inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, nu au constatat corect natura raporturilor juridice aferente situației de caz.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 26 mai 2022.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Potrivit scrisorii de comunicare de la fila dosarului 108 instanța de apel a expediat părților decizi motivată la 15 iunie 2022, însă la materialele dosarului lipsește dovada recepționării deciziei. În astfel de circumstanțe instanța de recurs va considera că recursul depus la 02 septembrie 2022, se încadrează în prevederile art.434 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 16 septembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, însă corespondența s-a returnat instanței cu mențiunea nereclamant (f.d.117).

Până la data examinării referinței, intimatul nu a manifestat opțiunea de a depune referință.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încalcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Patrașcu Cristina, reprezentat de avocatul Burlaca Ștefan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Patrașcu Cristina, reprezentat de avocatul Burlaca Ștefan.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Galina Stratulat

Victor Burduh